Ч. 275 (14.172). Львів, вівторок 15. жовтня 1935. Poczfowa oplata oplacona ryczaltem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Засідання Центрального Комітету УНДО.

КОМУНІКАТ.

I.

В суботу 12. жовтня ц. р. відбулося засідання Центрального Комітету УНДО. Урядуючий заступник голови **ред. Василь Мудрий** здав звіт із виборчої акції і з висліду виборів та представив теперішнє положення українського народу. Після звіту вивязалась обширна й жива дискусія. Звіт принято до відома.

Голова УНДО **д-р Дмитро Левицький** вніс резигнацію з головства. Центральний Комітет приняв цю резигнацію до відома і на внесок д-ра Біляка висловив **д-рові Дмитрові Левицькому щиру подяку за дотеперішню довголітню працю на становищі Голови УНДО**

Головою УНДО вибрано дотеперішнього заступника голови ред. Василя Мудрого.

II.

Розглянувши противиборчу акцію членів Центрального Комітету, б. посолки п. Мілени Рудницької і п. Олени Федак-Шепаровичевої, суперечну з ухвалами Народнього і Центрального Комітету, Центральний Комітет УНДО рішив скреслити їх зі списків членів партії.

За нарушення партійної дисципліни в часі виборів рішено крім того счеркнути зі списка членів партії: 1) на внесок Повітового Народнього Комітету УНДО в Рогатині п. Михайла Лінцака з Потока, 2) на внесок Повітового Народнього Комітету УНДО в Теребовлі п. Павла Чайківського з Теребовлі.

ПРЕЗИДІЯ
ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УНДО.

Великі румунські маневри
на Буковині.

БУКАРЕШТ, 14. 10. ПАТ. Минулого тижня відбулися на Буковині великі маневри румунської армії. На маневрах увесь час був присутний король Карло. В маневрах узяли теж участь військові аташе акредитовані в Букарешті та спеціяльні військові місії з Франції, Чехословаччини і Югославії.

Большевики дбають за свою шкіру.

БЕРЛІН, 14. 10. ПАТ. Німецькі щоденники повідомляють з Женеви: Кружляє тут чутка про те, що Літвінов домагатиметься від західних великодержав, щоб вони в заміну за здержання СССР дальших совітських достав скального олію до Італії призвали Совітам деякі фінансові й навіть політичні користи. В деяких колах говорять навіть про те, що Літвінов старається за позичку.

Нові подробиці про схоплення ґен. Кутєпова

ПАРИЖ, 14. 10. ПАТ. В колах російської еміґрації твердять, що французька судова влада відновила слідство у справі схоплення ґен. Кутєпова. Спричинили це зізнання французького комуніста Легаля, що втік з Каєнни, де відбуває кару за злочини. Легаля арештувала португальська влада. Він заявив, що брав безпосередню участь у схопленні Кутєпова 6 січня 1930 р., був тоді шофером таксівки Сітроена. До змови втягнули його російські большевики. В означеному часі казали йому чекати на дорозі у Ст. Дені, звідки мав забрати таємних пасажирів. Справді в умовленому місці заїхало авто, з якого двох мужчин і одна жінка перенесли до таксівки Леґаля тіло ґен. Кутєпова. Леґалеві казали їхати до Ст. Мальо. Тут таємні пасажири оставили тіло Кутєпова в одній надморській віллі. Зізнаннями Леґаля зацікавилась поліція і слідча влада, що перевела відповідне слідство у Ст. Мальо. Мабуть Леґаля перевезуть до тієї місцевости, щоб він вказав на згадану віллю. Поліція у Ст. Мальо каже, що того дня зникла тамош моторівка, що її могли використати, щоб перевезти Кутєпова до Бельгії, або на корабель, що був на повному морі.

Абісинські племена в Оґадені
відмовляють послуху цісареві.

АСМАРА, 14. 10. ПАТ. Абісинські вояки, що піддалися Італії впевняють, що **багато племен у провінції Оґаден відмовили послуху приказам з Аддіс-Абеби.** Тубильців, обвинувачених у симпатії для Італії розстрілюють.

АДУА, 14. 10. ПАТ. **Коптійське духовенство і магометанські громади в Адуї і Аксумі піддалися італійській владі в головній кватирі першої італійської армії.**

СКІЛЬКИ ЛІТАКІВ ЗІСТРІЛИЛИ АБІСИНЦІ.

Із англійських джерел повідомляють, що італійське летунство втратило досі в Абісинії пять літаків. Два літаки зударилися в повітрі біля Уаль-Уаль і згоріли, один бомбовий літак зістрілили на північному фронті біля Вебено, один гончий літак зістрілили абісинці біля Аксуму, а один розвідчий біля Деі Дора (північний фронт) зістрілили вояки племени Ісу. Вони вбили теж двох летунів і песика, що був у літаку.

ДЖІБУТІ, 14. 10. ПАТ. Біля абісинської стації Афден на залізничій лінії Джібуті—Аддіс Абеба абісинці зістрілили 11 ц. м. італійський літак. Летун і два старшини згинули.

Затонуло 15 рибаків.

БЕРЛІН, 14. 10. ПАТ. З Емден повідомляють, що підчас бурі, яка шаліла вночі з пятниці на суботу затонув рибацький пароплав „Ае 117". Вчора до Емден приплив пароплав „Ае 88" і привіз 2-ох членів затопленого корабля, з яких один по дорозі помер. Решта залоги 15 осіб втопилися.

З НАГОДИ ПЕДАҐОҐІЧНОГО ЗЇЗДУ.

Львів, 14. жовтня 1935.

Розвиток українського народу вже перейшов ступні дилетантизму й випадковости та вступає у всіх життєвих ділянках на добре обміряний мощений шлях. Для намічення й вибору такого шляху відбуваються в нас широкі наради — освітні, наукові, станові, феміністичні, господарські чи — як в останньому часі — підготовлюється навіть політичний конґрес. На кожному з таких конґресів-зїздів (чи як вони там звуться) не забувають присвятити декілька декламацій про виховання молоді, вважаючи цю справу зовсім слушно основою всякої дальшої розбудови народу в якомунебудь напрямі. Але це здебільша лише словесні прикраси таких зібрань, так само, як річевими прикрасами конґресових саль є вишивані рушники чи килими.

Не зважаючи на те, що в теорії всі ми признаємо виховання молоді одною з найважніших справ у розбудові нації, ця ділянка ще й сьогодні не зясована перед цілим народом так, як вона на це заслугує в огляду на своє значіння. Автім український нарід мусить мати у цій царині ясно визначені цілі й напрямні, хоч би вони навіть у дечому розходилися з такимиж елементами виховання інших народів, що живуть серед умовин відмінних від наших, що мають зрештою іншу душевну структуру. Ці напрямні мусить показати народові або якийсь особливший ґеній, або мусить це зробити авторитетне збірне тіло. Ще в 1923. р. доручив український нарід провід у справах шкільництва й виховання Рідній Школі. Вона його й виконує; але робить це більше у рамцях своєї власної орґанізації, в межах своїх кружків, своїх шкіл, здебільша при помочі своїх членів. Тимчасом справа виховання доторкає ввесь нарід. Тому найвищий час, щоби ввесь нарід не тільки мав ясне поняття про виховну справу, щоб нею зацікавився, але й щоб він знав, на чому ми в цьому ділі стоїмо та що нам дальше робити.

Всі ці справи такі самозрозумілі, що — здавалось би — повинні бути вже давно точно зясовані. І справді спроби в цьому напрямі вже були, ще в 1914. р. Вже тоді, коли то з нагоди святкувань століття Шевченкових народин шанували память Ґенія тим, що за всіх полях розбуджували живішу діяльність, — Рідна Школа (тоді звалась „Українське Педаґоґічне Товариство") постановила була уладити Педаґоґічний Конґрес. По всяких трудношах і переповах вже були зладили і проголосили програму Конґресу. Але при-

йшли події, що струснули цілим світом і на довший час про ніякі конґреси не могло бути у нас мови.

Від того часу чимало дечого змінилося. Змінився навіть у дечому погляд на цілі виховання. „Все для нації“ — стало гаслом дня у виховній системі. В державних народів — нація покривається з державою і навпаки. А в недержавних гасло „все для нації“ стає джерелом безнастанного кипіння, частих сутичок, прикростей, хоч одночасно і приспішенням ходу вперед. А чи в нас сказав уже хтось авторитетний, як проводити виховання в увагою на гасло „все для нації“? Чи є в нас уже постановлені напрямні національного виховання? Чи знаємо ми принаймеше душу української дитини, її нахили, прикмети? Чи є в нас устійнені шляхи, що ними треба би розумно повести молодь у рівновазі духа поміж скелі загострених господарських умовин, з пристосуванням до наших питомих господарських потреб та з увагою до вроджених придатностей дитини?

Відповідь на такі питання мусить дати свій рідний колектив. У нас нема свого уряду, що подиктував би свої міркування хочби тільки для досвіду; в наших умовинах не був би у цих справах міродайний голос одиниці, хоч би він походив від не знати якого вдумчивого педаґоґа. Норми в цьому ділі мусить установити Рідна Школа, бо вона покликана народом давати напрям у вихованні. Тому то Рідна Школа влаштовує 2. і 3. листопада ц. р. Педаґоґічний Зїзд. Нехай зійдуться ті, що передумали найосновніші виховні питання, хай зговоряться ті, що покликані молодю піклуватися; нехай висловляться ті, що цікавляться будучністю народу, що хотілиб мати молодь здібну й гідну зберегти та розбудовувати придбані століттями національні цінности, виплекані національні ідеали! Зійдуться виховники, батьки, вчені, суспільники, політики й усі, що в молоді бачать продовження нації. Нехай зговоряться ті чинники й у оформулованих тезах скажуть: так має бути! А тоді відповідно до обставин буде кожний старатися переводити в живе діло те, що буде треба і що зможе.

Безперечно, що Педаґоґічний Зїзд з різних причини не дасть вичерпуючої відповіді на всі виховні сумніви й недомагання. Тому орґанізатори навіть не назвали його шумно „конґресом“, але скромним імям, „зїздом“. Всеж таки Педаґоґічний Зїзд дасть основи цій преважній справі для дальшого розвитку українського народу по всіх землях світу. Наради Педаґоґічного Зїзду віддзеркалять нам українську душевну будову й закреслять цілі та можливости освігів у духовому й річевому напрямі. Рішення Педаґоґічного Зїзду стануть провідною зорею в царині виховання української молоді; вони будуть законом, що обовязуватиме кожного у всякому відношенні до молоді. Педаґоґічний Зїзд має стати криницею цілющих правд, що їх треба пристосовувати для плекання найніжнішого цвіту — української молоді. Того цвіту, що має зродити овоч, вимріяний нашою нацією.

Лев Ясінчук.

Африканська війна
і її політичні наслідки.

Перші бої в Абісинії заповідають війну довгу і тяжку для Італії. Деякі англійські знавці кольоніяльної війни обчисляють, що здобути столицю Етіопії раніше ніж за півтора року не дасться, а щоб підбити цілий край, треба принаймні три роки. Несподіванки розуміється можуть бути, але як з абісинського так і з італійського боку. Надії італійців на те, що вони викличуть паніку між абісинськими вояками літаками, танками та тяжкою артилерією, очевидно не здійснилися. Не щастить покищо і викликати рух февдальних володарів ріжних племен проти абісинського центру. Закінчити похід до нового періоду дощів італійці очевидно не зможуть. Чи ці дощі охолодять їх войовничий запал, питання у всякому разі сумнівне. Але можливість того, що Італія задовольниться частинними „успіхами“ в Африці, всетаки не виключена: готовість Абісинії заключити мир не підлягає сумнівові.

Трудноші походу можуть скріпити вплив розважних елементів Італії та викликати в краю переконання, що коли Анґлія, яка має справді дуже великий досвід у кольоніяльних справах і безпосередньо заінтересована озером Тана, з його джерелами Нілю, всеж уважала за краще дати спокій тій країні, то Абісинія видно не надається на кольонію і мусить лишитись бодай напів самостійною державою.

Колиж Мусоліні вважає підбій Абісинії лише першим кроком у боротьбі за Єгипет, Суез та шляхи до Індії, то збройний конфлікт між Італією та Анґлією неминучий. Анґлія вживе всіх заходів, щоб Італія скервавилась на абісинських пісках і на довгі роки втратила силу боротись за впливи на світовім терені.

Дотеперішній хід подій на Середземному морі заперечує пресові здогади про істнування таємної умови між Анґлією та Італією щодо поділу Абісинії. Театральних ефектів на терені світової політики анґлійці взагалі не люблять і їх не уряджують. До тогож сконцентрування анґлійських сил в Єгипті та на Середземному морі за велике, щоб було самою лише демонстрацією. Заслуговує на увагу і повідомлення про те, що туди спрямовано й поважну частину анґлійської далеко-східньої фльоти. До звістки про це німецька преса робить коментар, що між Анґлією та Японією істнує очевидно однозгідність у поглядах на справу Абісинії та що ці погляди находять зрозуміння і в Сполучених Державах Америки, коли там не підносять крику з приводу відпливу анґлійських сил із Далекого Сходу. Зате московська преса виявляє велике схвилювання з приводу зросту японської активности у північному Китаю та Монголії.

Паперовий похід Ліги Нації проти Італії турбує так мало Мусолінія, що він навіть не вважи

о. Г. КОСТЕЛЬНИК.

Чому я став українцем?

1

I.
МОЛОДЕЧІ ПОЧУВАННЯ.

Чому я став українцем?

Могло би здаватися, що це дивне питання, що воно „не на місці“. На жаль, воно ще й нині має в нашому народі реальну вартість, бо ще й нині є чимало українців, котрі борються проти українства, не хочуть бути українцями, а сякого чи такого типу „русскими“.

Очевидно, назва Русь-русин залишиться на завсіди як історична спадщина для всіх українців, бо історію годі перемазати й не треба. Іде тільки про майбутність: чи в національній культурі треба нам прямувати до того, щоб злитися в одно з московським типом Руси, або Київська Русь має культивувати свій власний національний тип?

Для мене, що народився в передвоєнній полудневій Угорщині (в нинішній північній Югославії) це питання спершу зовсім інакше стояло. Саме з того часу, коли я став ходити до школи, в моому рідному селі, школа стала державною з мадярською мовою навчання (руського вчили 2 години на тиждень). Я скінчив шість кляс народньої школи, говорив по мадярськи як справжній мадяр, у Будапешті на виставі 1900. р. декламував я мадярський вірш про „ужгородський замок“ і Ракоція. І якщоб мене родичі післали до мадярської ґімназії, то я теж само став би мадяром, як інші „руснаки“ з мого села, що покінчили середні й вищі мадярські школи. Та мене післали до хорватської ґімназії, за Дунай, до містечка Вінковці.

Бачванські руснаки належать до Крижівської епархії (Крижівці недалеко Загребу), семинарія цеї епархії находиться в Загребі, столиці Хорватії. Отже зрозуміло, що руснаки родичі, котрі бажали в майбутньому бачити своїх синів священиками, посилали їх до хорватських середніх шкіл (завважую, що в хорватських школах зовсім не вчили мадярської мови).

Уже в I. ґімназ. клясі я своїми почуваннями став запеклим хорватом. На цілу ґімназію я був сам один руснак між хорватами й сербами(ці були в меншості); в моїй клясі було ще й декількох німців, що так само (по штубацьки) перехвалювалися своїм „хорватством“, як і я.

У Вінковцях скінчив я перші дві кляси, а потім перенісся до Загребу, до гр.-кат. семинарії (що є „малою“ і враз „великою“). Тут було нас яких 8 руснаків учнів (префект, теперішній крижівський крилошанин Д. Надь, і ректор, теперішній крижівський епископ Д. Няради, також були руснаками з мого рідного села Керестура), одначе хорватів було більше, ніж чотири рази стільки, урядова й розговірна мова була хорватська, всі книжки хорватсько-сербські. В таких умовинах не було буквально ніякого прояву нашого руського життя.

В V. ґімн. клясі (1903. р.) став я писати вірші. Це звичайне річ у студентів. Але незвичайне було те, що я ці перші мої вірші писав по бачвансько-руськи! Це були вірші дитинячо еротичні й елеґійні на тему „дім — чужина“.

Чому я їх писав по бачвансько-руськи, а не по хорватськи?

Чуття, що мене вело тим шляхом, було доволі складне. Буду цілком щирий. Таку маю вдачу, що я ніколи ні за ким (ні за одним з моїх професорів та виховників) не хотів іти „на мотузку“; це не було штучне в моїй душі, це була вулькавічна потреба моєї вдачі, щоб я ішов сам своїм шляхом. Отже, коли я став писати по бачванськи, то я відразу став *без конкурента й без критиків*, бо це літературне поле лежало облогом, наче нічне.

І вичував я, що вже зразу зможу засіяти те поле, бож „на безрибю і рак риба“. Дійсно для декількох моїх віршів нарід небавом підобрав мельодії й співають їх дотепер. Коли аналізую ці мої молоді почування, то зовсім не йде мені про мою минувшину, а про ті найглибші психольоґічні складники, що доводять до національної свідомости та її конечности в новочасному світі. Що я переживав, це в суті речі мусів переживати кожний українець, з чужої чи „ніякої“ національної свідомости навертаюся за свою рідну — що в своїй душі шукав самого себе і свого місця між людьми, поділеними на ріжні нації. Очевидно, треба відріжнити націю багату, з розвиненою культурою, з виробленим іменем, — і націю нещасну, вбогу, яка щойно бореться за право істнування, як ось наша українська. Годі вичисляти всі мотиви, котрі кажуть людям признаватися до „початкуючої“ нації, одначе можна відріжнити мотиви, котрі пірвали перших будителів і нарід, як цілість. Ясно що будителі тільки через те стали будителями, що вичули мотиви *загальної вартости*, які змогли пірвати ввесь нарід.

Відворот від традиційних вартостей, а зворот до природних вартостей — ось ця переміна в психіці европейських народів в останніх двох віках, створила европейські нації в модерному значінні слова. Покищо зілюструю це на своїх власних молодечих переживаннях.

Я мав двох вуйків, що покінчили хорватські високі школи (наша родина хліборобська). Оби два вони були трохи мадярони, трохи хорвати, навіть трохи німці, а найменше руснаки — очевидно своїми почуваннями. Всім тим вони були потрохи, та *нічим наскрізь*. Вони виховувалися ще в тих часах, коли в їх окруженні *традиційні* вартости брали верх (хорвати по містах дуже радо розмовляли по німецьки). Ідеалом для них був „Культурменш“, а властиво „пан“. Старший з моїх вуйків (що був старостою в Хорватії) навіть доробляв собі шляхотські палочки на візитівці, з чого його власні діти і я насміхалися. (Молодшого мого вуйка я не памятаю, бо він помер саме в тому році, коли я народився. Знаю його тільки з оповідання. Він був незвичайно здібний).

Та ми вже виховувалися в іншій атмосфері: *природа понад усе!* Демократизм (що також був зродився з того звороту до природи, а саме тої снував мрії про свій „рай“ на землі) захопив і нас молоденьких. Ми не зважали на наші одежі, не мали претенсії до „панськости“, мало цінили формальні традиційні вартости, а кохалися в природних вартостях.

Душа найщиріше виявляється у своїх мріях-цілях. Мій вуйко-староста у своїх молодих роках певне мріяв про те, щоб якимсь чудом стати графом чи бодай бароном, або великим державним достойником — без розбору: чи це буде в Хорватії, чи в Мадярщині, чи навіть в Австрії. (Як студент він через ряд років був учителем мадярської мови дітей барона Равха, тодішнього хорватського бана). А я мріяв про те, щоб стати доктором фільософії, значить: інтеліґентом, як я собі тоді уявляв, найвищого щабля, та щоб щось зробити *для свого народу*.

(Далі буде.)

...на потрібне відкликувати італійського представництва з Женеви, так само зрештою, як і італійського посла з Адіс-Абеби. (Це все тому, що ніби „нема війни“, лише є „поліційна акція“ проти „дикунів“). Але становище Ліги Націй в італійсько-абісинському конфлікті у всякому разі дуже характеристичне. Навіть Франція не відважилась голосувати проти осуду Італії, не кажучи вже про малі держави, хоч і деякі з них вже відмовляються брати участь у господарських санкціях. А ті держави, що перебувають поза межами Ліги Націй, справі Італії також не сприяють: Сполучені Держави Америки і Японія, як прихильниці Англії та Німеччина, якій Італія стоїть на дорозі до „аншлюсу“. Повстає цікаве питання: чи Італія хоче здобути Абісинію всупереч цілому світові, чи чекає вона допомоги від Франції, де тепер не діється нічого без згоди большевиків та соціялістів, які хочуть використати італійсько-абісинську війну, щоб повалити фашистівський устрій в Італії?!

Всі політичні наслідки сучасної африканської війни можуть проявитися лише повільно, але вони й тепер вже з нашого національного українського погляду досить значні. Сам факт війни, проливу крови, смерти тисяч, а незабаром може й соток тисяч людей, нікого в наших часах ані дивувати ані хвилювати очевидно не може. Коли Европа спокійно придивлялася, як на Україні гинули і гинуть далі з голоду міліони люду, і підчас тої ганьби приняла представників Москви до Ліги Націй, то хвилюватися з приводу війни в Африці вона не має чого. Панування Москви над поневоленими народами є фактом такого безмежного занепаду людяности та міжнародного права, що можна хіба дивуватися, що війна вибухла покищо лише в Африці, а не вже в цілій Европі.

Гідна уваги і та обставина, що Німеччина, яку Франція та Москва обвинувачували у войовничості та будували навколо неї мур військово-політичного союзу, займається спокійно відбудовою своєї господарки та готується до важкої зими, а Італія, член табору „мирних держав“, учасниця резолюцій у Стрезі, побірниця „незалежности“ Австрії, розпочала війну в Африці та поглибила сварки між „капіталістичними“ державами, отже зробила найбільшу прислугу Москві. Сьогодні Москва організує „демократичний фронт“ проти „фашизму“ у Франції, у Женеві, між кольоровими народами, всюди, де може. В „Ізвестіях“ з 5. ц. м. пан Радек пише: „Маємо перед собою нічим не прикритий напад італійського імперіялізму на Абісинію, щоб з країни незалежної тепер від трьох імперіялістичних держав, зробити кольонію Італії.. І для Італії і для Англії і для Франції стануло питання про їх становище не лише в малому конфлікті, а й на випадок европейської війни...“, про яку мріє пан Радек разом з іншими кремлівськими можновладцями. І для участи у тій війні мобілізує Москва всі бльшевицькі організації в Европі, ані трохи не зважаючи на всякі словесні протести.

Але що буде, коли не зважаючи на всі намагання Москви італійсько-абісинська війна до війни між західними державами не допровадить? Тоді ще більше зросте повага Англії, зросте й сила Німеччини, що не потребує витрачатись ні на війну ні на „санкції“. Зате значіння Франції, як видно з женевського терену, вже й сьогодні ослабло. Чи Італія виграє в Абісинії чи програє, все одно це буде стільки коштувати її — грошей і крови, — що перестане грати ролю бажаного і сильного союзника для Франції. У самій-же Італії зростуть протисовітські настрої, викликані нинішньою протиіталійською кампанією Совітів.

Покищо африканська війна причинилась до збільшення активности Москви. Але не збільшила у світі поваги до Совітів, бо стало всім аж надто ясно, яку рибку Москва хоче ловити у тій каламутній воді. Зріст зрозуміння сутньої ролі Москви, як чинника вічного неспокою і вічної міжнародньої небезпеки є одним з додатніх наслідків африканського конфлікту.

М. Данько.

В 30-ліття священства Преосв. Никити Будки

Львів, 14. жовтня.

Нині 14. жовтня минає 30 літ від часу, коли висвячено на священика Преосв. Никиту Будку, — минає 30 літ священства людини, про яку кажуть, що має серце голуба і вдачу, в якій нема місця на слово „ненависть“. Єпископ Никита відомий теж і з того, що ворогів не має. Без аспірацій на громадського діяча більшої мірки, він скромно і просто виповняє все, чого від нього вимагають громадські обовязки. Священик у повному того слова значінні, з великою тельоґічною освітою, начитаний у ділянці фільософії, великий життєвий практик, Преосв. Никита визначається як душпастир тихою, муравлиною, негомінкою діяльністю, майже непомітною для дальшого окруження. Він великих амбіцій не має, за винятком одної: виконати у 100 відсотках те, що йому доручає зробити його Духовна Влада, або каже обовязок чи диктує совість.

Преосв. Никита уродився в Добромірці, пов. Збараж, 7 червня 1877. Після сільської школи ґімназія в Тернополі в рр. 1890—1897. Удержувався лекціями. По матурі і довшій хоробі батька не мав за що виїхати до Львова, хоч був принятий на теольоґію, і тому записався на права та вчив у селі Товстеньке, пов. Гусятин, щоб заробити на теольоґію. По 2-ох роках зголосився знову на теольоґію, але старші Тернополя рішили на просьбу о. Сотера Ортинського, який шукав корепетитора для князя Сапіги з Більча, щоб поїхав до Більча на один рік. Був там два роки і потім взяли його до війська. Служив рік у румунському 43, полку піхоти у Відні, здав іспит на старшину 1902 р. і потім записався на богословський факультет в Інсбруці, де перебув від 1902—1906 р. По третьому році дістав свячення у Львові 28. IX., 8. X. і 14. X. 1905 р. Четвертий рік кінчив як ерей. Рік по абсолюторії був префектом студій у Духовній Семинарії у Львові, потім виїхав до Відня до Августинеум робити докторат (1907—1909). Покликаний назад до Львова на префекта Духовної Семинарії, вже в третьому році, 1912 р., став єпископом для канадійських українців і був у Канаді 16 літ (1912—1928). В році 1928 підписав 9. листопада в Римі резиґнацію з ординарія канадійських українців і залишився близько рік у Римі. Від осени 1929 р. є крилошанином Митрополичої Капітули у Львові і другим ґенеральним вікарієм.

Цікава одна подробиця з його життя. У школах часто і важко хорував. У пятій ґімназіяльній був зовсім глухий кілька місяців і перейшов небезпечне запалення леґенів. Потім часто západав на хороби легких, а на третім році богословії в Інсбруці хорував теж цілий рік. Лікарі не обіцяли, що покінчить четвертий рік студій. І тому висвятився по третьому році щоби вмерти священиком.

Докторську дисертацію написав на тему: „Дисципліна грецької Церкви в полеміці між східньою й західною Церквою в часі розділу“. Її друковано у перекладі в „Ниві“ й окремою брошуркою у Львові.

Заложив і був редактором часопису „Емігрант“, органу Тов. св. Рафаїла опіки над емігрантами, і як редактор їздив на місії в Німеччину (описано в „Ниві“) та до Боснії. Там у Боснії як парох у Козари дістав номінацію на єпископа українців у Канаді. В Канаді застав початки церковної організації страшно слабі і помотані сектанством та браком священиків. У безперервній праці й боротьбі, відтятий у часі війни від Европи, все на візитаціях епархії, що розкинена від Тихого до Атлянтійського Океану (від парохії в Сидней у Новій Шкотії над Атлянтиком до Ванкурер над Пацифіком їдеться експресом цілий тиждень), все побільшував число священиків, зорганізованих парохій, шкіл та церков. Підчас візитацій набавився хороби і мусів піддатися важкій операції. Коли був на відпустці після операції в Европі, впливові круги в Канаді постаралися, щоби зрезиґнував і залишився тут.

Піонірська праця першого нашого епископа в Канаді дається оцінити, коли заглянемо до шематизмів. Єпископ Никита застав у Канаді около 20 священиків (у тім девять гр.-кат., французьких і бельґійських). Після того деякі покинули Канаду і два умерли, та проте залишив їх понад 50. Сестер не було, 30, а залишив понад 100. Церков записаних католицьких застав коло 15 і кількадесять малих і незаписаних, а залишив коло 160 зорганізованих і правильно записаних та коло 50 крім того в роботі. Покликав до життя громадські і ріжні релігійні організації, збудував школи, читальні, заложив часописи і т. д. Все те очевидно коштувало багато труду, але дуже облекшило дальшу працю наслідникам. Сьогодні Преосв. Никита, крім своїх духовних функцій, сповняє обовязок Асистента Католицької Акції львівської Архиепархії і є Відпоручником Митр. Ординаріяту в Українському Католицькому Союзі. Є теж духовним провідником Т-ва домашніх робітниць „Будучність“, яким дуже щиро опікується. Підвести треба факт, мало відомий ширшому громадянству, що завдяки йому повстали у Львові окремі парохії на периферіях, як Левандівка, Богданівка і Клепарів.

У нинішній ювилей трудящого тридцятьліття нехай буде вільно і нам зложити Преосвященному Никиті наші найкращі побажання!

Схопили неґусового дорадника.

Стокгольмська преса принесла вістку, що пропав бувший дорадник абісинського цісаря шведський ґенерал Вірґін. Вірґін довгі літа був військовим дорадником абісинського цісаря, а перед вибухом війни шведський міністер військових справ відкликав його з Адіс Абеби. Ґен. Вірґін виїхав залізницею до Джібуті. Відтоді всякий слід по ньому загинув. Перед виїздом телеґрафував до жінки з Адіс Абеби, що в Джібуті всяде на німецький корабель і поплине до Европи. Тимчасом у списі подорожних цього корабля нема ґен. Вірґіна. Ствердили, що ґен. Вірґін взагалі не приїхав до Джібуті. Шведське м-ство військових справ зажадало вияснень від шведського посла в Адіс Абебі. В Адіс Абебі здогадуються, що ґен. Вірґіна схопили та вивезли кудись.

Посвячення власного дому

Кооп. Банку „Покутський Союз“ у Коломиї.

Коломия, 9. жовтня.

В неділю, 6. ц. м. були представники всіх коломийських товариств та установ свідками винятково симпатичного свята: Управа Кооп. Банку „Покутський Союз“ запросила їх на посвячення свого власного дому, вибудованого на просторій площі при вул. Крапівського напроти єзуїтського костела. Прекрасна одноповерхова каменичка го костела. Прекрасна одноповерхова каменичка вирізняється у модерному стилі серед сусідніх домів та приковує до себе очі всіх прохожих своїм репрезентативним виглядом. З почуттям небезпідставних гордощів сходились запрошені гості перед 11-ою годиною на подвіря нової української станиці Коломийщини. Точно в 11. год. директор „Покутського Союзу“ І. Пашкевич свято вручив ключі нового дому заступникові голови Надзірної Ради д-рові Коссакові (голова д-р Козакевич був, на жаль, відсутній з приводу недуги). Д-р Коссак відчинив браму і гості ввійшли до середини. Акту посвячення довершив о. прелат Ол. Русин, член-основник „П. С-у“ вперед 30-ти літ. Опісля (після спільної знимки) відбулася у великій салі банку на поверсі скромна гостина, в часі якої виголошено цілу низку промов і привітів, у яких освітлено всебічно вагу докованого факту.

Д-р Коссак у привітальному слові зложив подяку всім, що приложили своїх рук до здвигнення нової будівлі, в першу чергу енергійному й невтомному дир. Пашкевичеві, що був душею ці-

лої будови, та закінчив побажанням, щоб цей дім — символ нашої сили й росту вгору — збудований під кожним оглядом зразково, став прикрасою дальшої культурної й економічної розбудови, завершеної здвигненням власної хати, в якій запанує наша правда і слава і воля. О. пралат *Русин* стверджує в почутті правдивої радости, що цей дім — вислід солідности, яку вніс дир. Пашкевич в інституцію, нераз на невдоволення сторін. Ідея пок. д-ра Дембицького, основника „Пок. Союзу", найшла гідного виконавця. Промову закінчив „многоліттєвіям" дир. Пашкевичеві та всім його щирим співробітникам, яке присутні відспівали з щирого серця. Дальше виголосив радн. *Оробець* горячий привіт від „Народнього Дому", в якім містився „П. Союз" 30 літ як най солідніший льокатор, і підкреслив факт, що цей дім виріс серед скрути й небувалої крізи — силою волі свого керівного директора та солідности його співробітників. Опісля дир. *Пашкевич* дав глибоко обдуману, звязку й річеву відповідь на дотеперішні привіти, в якій начеркнув коротко історію будови дому від перших задумів (1928. р. куплено площу) до вересня 1934. р., коли заложено фундаменти під будову сьогодні посвяченого дому. Гості довідалися, що розвиток „П. С-у" війна зруйнувала так, що 1924. р. почато працю капіталом — 5.34 зол. ощадностей + 11.11 зол. позичок... І от за десять літ праці побудовано власний дім, не нарушуючи агенд банку, без сотика довгу, без ніяких білянсових захитань, ні недостач! (Слухачам проти волі силою контрасту насувалася на думку історія будови дому О. С. К. в Коломиї, який завдав стільки вже клопоту його керманичам...). Все віддається в якнайбільшому порядку громадянству, як тривкий капітал, від якого можна буде починати наново корисну працю після всяких катаклізмів. „Це майно і розумна господарка в кооп. банку буде дальше скріпляти здобуте величезне довіря широкого громадянства на його ж таки користь і на славу українського народу!" — закінчив дир. Пашкевич.

Опісля радн. *Кобринський* від філії „С. Господаря", О. С. К. й Музею „Гуцульщина" привитав дир. Пашкевича з дружиною як господарів нового дому хлібом-сіллю-медом, символами добробуту, щоб добробут усе гостив у цьому домі та його господарів.

З дальших промов, у яких без винятку бреніла нотка щирого признання для праці дир. Пашкевича, годиться згадати: промову д-ра Я. *Шипайла* від Р. Ш., в якій підкреслено ролю „П. С-у" для міщанства, ремісництва, селянства й інституцій, м. ін. і Р. Ш.; дир. *Микитюка* від філії „Просвіти"; б. сен. *Кисілевської* від редакції „Ж. Долі"; дир. *Верлада* від О. С. К., який назвав нинішнє свято історичним моментом, бо воно є доказом, що український нарід носить у душі великі творчі потенції, які під солідною кермою можуть перетворитися в реальні цінності, що переходять межі одного повіту; нач. *Мацкевича* від „Української Міщ. Каси", спомаганої морально й матеріяльно „П. С-ом"; дир. *Мостовича* від кооп. „Гуцульщина". Тут знову промовив д-р *Коссак* і зокрема побажав многих літ присутнім 5-ом членам-основникам (о. Русин, д-р З. Левицький, дир. Л. Дольницький, о. Гриньовський і дир. Печерський).

Опісля промовляли ще: д-р З. *Левицький*, що торкнувся т. зв. строгости кер. директора, якій установа дуже багато завдячує; през. *Черняський* вказав на виховний момент діяльности дирекції „П. С-у": при великім розгалуженні аґенд дуже мало судових справ, — знак, що клієнти навчилися розуміти інтереси кооперативи; проф. Дм. *Николишин* пригадав організаційну працю дир. Пашкевича в міщ.-ремісн. Т-ві „Зоря". — Тут знову заговорив дир. Пашкевич і ствердив, що гарний розвиток „П. С." — це заслуга цілої управи (дирекції і Надз. Ради). Дальше подав до відома, що ціла будова коштує 75 тисяч зол., тоді як за готову каменицю хотів власник 90 тисяч. Дім новий, вигідний, вільний від довгів і податків.

Д-р *Коссак* закінчив свято подякою всім гостям. Задзвеніла пісня „Гей у лузі червона калина", а потім гості розпрощалися з господарями й розійшлись, забираючи з собою в душі милі враження гарно завершеного етапу розвитку „П. Союзу".

Дм. Николишин.

Новий польський уряд.

Короткий життепис премієра і деяких міністрів.

Премієром нового уряду є колишній міністер внутрішніх справ **Маріян Зиндрам Косьцялковський**, який уродився 16. березня 1892 р. у маєтку Понеделі на Ковенщині. Середню школу закінчив у Петербурзі, де студіював у психоневрольогічнім інституті, опісля на рільничім факультеті в Ризі і в Головній Школі Сільського Господарства. Від ранньої молодости брав участь у визвольницькім польськім русі. В серпні 1914 р. організує на просторі колишньої Конгресівки тайну Польську Організацію Військову і вступає до леґіонів. В 1920 р. вибирають його послом до сойму з листи партії „Визволеня", з якої пізніше виступив і заложив з проф. Бартелем соймовий Клюб Праці. В 1928 р. став головою Клюбу Праці, згодом віцепрезидентом ББ. Прем. Косьцялковський має ріжні військові відзначення.

Міністер внутрішніх справ **Владислав Рачкевич** уродився 16. січня 1885 р. у Мінщині. По скінченні ґімназії, студіював математику, опісля право в петербурськім університеті. Студії закінчив в університеті в Дорпаті. По вибуху революції в Росії в 1917 р. брав участь в організації польської збройної сили в тодішній Росії. В 1921 і 1925 р. був міністром внутрішніх справ, від 1926 р. виленським воєводою, у грудні 1930 р. вибрав його сенат маршалом.

Міністер скарбу інж. **Е. Квятковський** уродився в 1888 р. у Кракові. По закінченні ґімназії студіював технольоґію у Львові і в Мінхені. В 1916 р. вступив до леґіонів. Від 1920 до 1922 р. був доцентом варшавської політехніки, в 1923 р. директором фабрики азотових сполук у Хожові. Від 1926 до 1930 р. був міністром промислу і торговлі. В 1928 і 1930 р. вийшов послом до сойму. Міністер Квятковський написав кілька наукових праць.

Керманич міністерства освіти і віроісповідань проф. **Константин Хилінський** уродився в 1881 р. у Жмеринці на Поділлі. До ґімназії ходив у Києві, скінчив у Петербурзі, де студіював теж в університеті на історично-фільольоґічнім факультеті. В 1903 р. став доцентом вищої школи мистецтва і незабаром габілітувався у петербурськім університеті зі загальної історії. В 1915 р. став професором вищого педагогічного інституту в Петербурзі. В 1919 р. обняв катедру старинної історії в люблинськім університеті, від 1921 р. є звичайним професором львівського університету. В останніх роках був віцеміністром освіти і віроісповідань.

Міністер промислу і торговлі **д-р Р. Гурецький** уродився в 1889 р. у Галичині. Правничі студії скінчив у Львові, де осягнув теж степень доктора прав. Від 1909 р. працював у стшелецьких відділах, опісля вступив до леґіонів. В 1919 р. виїхав до Парижа, де студіював військову французьку адміністрацію. В 1926 р. став віцеміністром військових справ, від 1927 р. аж дотепер був президентом Банку Господарства Краєвого.

Міністер суспільної опіки **Владислав Ящолт** уродився 11. листопада 1885 р. у Берестї н. Бугом. Ґімназію скінчив у Седльцях, опісля студіював право у Варшаві, в Кракові і в Москві. В 1926 р. став лодзьким воєводою, в 1933 р. виленським.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Поезія, літаки і вино.

(Вступне слово на вечорі поезії 13. жовтня з нагоди 30-ліття Національного Музею у Львові.)

З авторів, що їх твори почуємо сьогодні — одні 30 літ тому видали свої перші збірки, другі починали віршувати на лавці чи під лавкою, треті вибивали перші ритми пястуком на боках колиски, а наймолодші мали щойно народитись поетами. Всі ці ріжні покоління мали одне спільне: не хотіли вони мати нічого спільного в сучасною їм, „признаною" поезією. І кожне покоління читачів, що цікавилось поезією, хотіло таксамо, як нові поети, щоб поезія була новиною —; новина була однозначна з красою, краса з новиною.

Якже ж погодити це з поглядом великих критиків, що справжня поезія не старіється? Виходилоб, що є твори незалежні від часу, від смаку якоїсь доби, від того, що називаємо „вимогами сучасности". Поруч того чуємо щодня нарікання інтеліґентних людей, що вони не розуміють сучасної поезії, тимто її не читають. Кілько разів повторяють у товаристві фразу: „Ех, якби наші молоді вміли писати так для всіх, як Шевченко!". Автім шевченкознавці від кільканадцяти літ пишуть коментарі до „Великого Льоху", „Сну", „Неофітів", „Гуса", „Послання", і ще сьогодні ми, замісць захоплюватись небденим Шевченковим твором безпосередньо — часто мусимо вилізати на руштування теорій, щоб до нього наблизитись.

Публика має часто жаль до критиків, що вони не вміють їй якслід розяснити: у чому краса того, чим вони самі захоплюються і чого недостає творам, які вони відкидають як нелітературні. Перше непорозуміння тут таке, що неодин вірить у можливість найти дефініцію краси, *теоретичні* докази про вартість твору для людей, що у *практиці* не зазнають вражінь необхідних, щоб твір міг на них впливати. Є й поети переконані, що існує тільки єдиний тип краси — той, який вони відтворюють. Така віра в поетів — природне явище; т. зв. чисті лірики рідко сприймають тони чужих антен; вони так само як малярі, наче Нарцис, закохані у власній подобі, яка віддзеркалюється у плесі їх вражінь.

А проте існує багато родів краси, бо існує безліч засобів поетичного вислову, стілько, що талантів грати на наших нервах. Коли погодимось, що не всі, що віршують це поети і що поезія — дорогий, святковий напиток, то не можна домагатись, щоб усі пили щодня шампана. Відріжнити поета від непоета важко тим, що не знають деяких професійних тайн. Поет уміє найзвичайнішим подіям, про які розмовляємо щодня, і про які пишуть часописи, надавати форму наскрізь особистого переживання, то знову зовсім пусті переживання, такі пусті, як принагідна зустріч, підносити до висоти небуденної події.

Поезія це Ікаревий лет — невпинна спроба відриватись від землі на нових апаратах. Оцінювати поезію можна з ріжного становища, так само, як літак, а проте фахівці мають свої точні методи оцінки, що говорять про гармонію чи рівновагу та конструкцію. Вільно нам дивитись на літак із землі, як він ширяє у просторах і сказати, що це естетичне враження нам подобається найбільше. [illegible] вартість літака для підприємця, що [illegible] на ньому, інакше для подорожника, ще [illegible] для відкривника — а все ж в історії техніки, так само як в історії літератури, залишаються тільки перші оригінальні моделі; решта це тільки фабричні копії.

Ми тішились би, якби мали свої літаки з жовто-блакитними прапорами, нехай би це були і старі машини і розуміємо їх вагу для пропаганди. — Так у неодному випадку тішимось і літературним твором, що повторяє чужі зразки, перемалювавши себе зверха національним барвами. А все ж правдиві модерні літаки, збудовані нашими інжинірами, мусілиб своєю конструкцією не тільки дорівняти чужинним, — вони мусілиб іще перелітати над чужинними кордонами.

Чи виключає це потребу, навіть необхідність щоб будувати літаки з паперу — для дітей, для краєвого вжитку на маленьку віддаль або по просту їздити на чужих апаратах?

Та всі такі порівняння кажуть тільки половину правди. Краса твору, що розбуджує враження і почування це передовсім справа смаку. Коли поезія, дорогий святковий напиток, то нема іншого способу її оцінювати як оцінюють вино: — смакувати, прирівнюючи якнайбільше її родів. Якість вина перший перевіряє час; молоде, пінисте вино, що бурлить — запоморочує зовсім інакше, як старе, яке треба пити довго, поволі. Найкращі вина — природні, а проте ніодне з них не може обійтись без хемії — тої лябораторії, де треба знати закони сполук і ферментації. Там, де люди від віків пють вино є більше таких, що люблять і розуміють його, ніж там, де воно приходить з чужини і часто підпущене водою.

Сучасна поезія не має смаку для нашого загалу тому, що поети не задовольняються вже природним талантом, але починають його зміцнювати хемією, часто навіть альхемією. Неодин із них виробляє коктейлі, що вдаряють у голову, наче лябораторійна суміш, що ще не перейшла експериментального процесу. При таких екстрактах люди часто замість шукати смаку в самім напитку, більш захоплюються самим процесом: як той твір повстає.

Сказав один славний афорист, що „вино можна робити з усього — навіть із винограду". Так само злобно можна сказати і про поезію, до якої всі потрохи доливають води і до якої рідко хто вживає 100-відсоткової есенції. „Поезію можна робити з усього — навіть із правдивих почувань".

Хто не вірить, нехай послухає наших поетів або спробує сам писати вірші

Сокільські Свята.

СОКІЛЬСЬКЕ СВЯТО В ЛИСИНИЧАХ.

Організаційно-тіловиховна праця у підльвівських селах стрічає великі перепони, яких причин треба дошукуватися головно у сусідстві великого міста, що свій деморалізуючий вплив переносить на замешкуючий поблизькі села елемент. Приміром може послужити село Лисиничі недалеко Львова, мальовничо розложене у підніжу Чортівської Скали. Від давних літ істнує тут Т-во „Сокіл", яке пропагує серед мешканців ідею тіловиховання та зорганізованої карности. Мимо усіх зусиль кожночасної старшини, у гнізді вдавалося згуртувати лише малу частину людности, коли байдужий загал стояв поза скобками зорганізованого життя.

Тому праці в гнізді великої не було. А зрозуміння для справ тіловиховання виказували лише посестри та учасники. Мужеська молодь, переважно занята працею в місті воліла у свята користати з приємностей недалекого Львова, ніж причинитися своєю участю у вправах до піднесення гнізда. Недільне Сокільське Свято (13.X. 1935 р.) в Лисиничах може нас вповні вдоволити, бо дає віру, що гніздо побороло апатію свого громадянства й стануло зі сильною вірою до змагань за першенство в сокільській організації.

У пополудневих годинах перед численно зібраними гостями перевело гніздо удачний показ тілосправности. Започатковано його звітом начальника побр. **В. Бубели** відпоручникові Старшини Сокола-Батька побр. **М. Трілеві**. По звіті орхестра відіграла національний гимн, а голова побр. **Т. Ціцяла** відкрив свято. Відпоручник С.-Б. зложив привіт від сокільської централі, а заст. голови побр. **М. Пузяк** від „Сокола" на Замарстинові. На дальшу програму зложились здвигові вправи віночком посестер і вільноруч побратимів, вправи хоруговками й лентами учасниць, вправи на поручах членів С.-Б., танок „Катерина" посестер „Сокола IV" у Львові, „Аркан" мішцевих посестер та ритмічна ілюстрація учасниць до пісні: „Боже Великий, Єдиний..." У святі взяло участь 90 руховиків і руховичок. Вправи були виведені удачно, а деякі малі недотягнення, спричинені недостачею генеральної проби і браком довшої рутини у переводженні тіловправних виступів, губилися серед загального одушевлення. На правдиве признання заслугує виступ учасниць, що виказував у всіх вправах солідну підготову. На свято прибули зорганізовані прогульки Сокола-Батька, „Сокола IV" і „Сокола V" зі Львова, які взяли участь у вправах. На згадку заслуговує і те, що побратими і частина посестер виступали у приписаних руханкових строях.

М. Т.

СОКІЛЬСЬКЕ СВЯТО В РЕМЕНОВІ.

Знане зі свого свідомого й здібного до організації елементу село **Ременів** уладило в дні 29. вересня ц. р. Сокільське Свято. Старшина гнізда проектувала спершу торжественно відсвяткувати 30-літний ювилей істнування гнізда, але з причини деяких труднощів відложено це на черговий рік, а теперішне свято виведено у скромнішому виді. В програму свята входили вправи до пісні: „Боже Великий, Єдиний..." здвигові вправи віночком і вправи хустинами посестер, здвигові вправи вільноруч побратимів, спільні легкі вправи усіх руховиків та вежі й цікаві долівкові вправи учасників з Гряди. На закінчення відбувся перегляд руховиків. У святі взяло участь під проводом своєї старшини сусіднє сокільське гніздо із **Жовтанець**. Всіх руховиків було 104. У переведенім показі вправ сильно давався відчувати брак приладових вправ і цілковитий брак у руховиків приписаних руханкових одностроїв. Поза тим вправи були добре підготовані. На свято прибула прогулька членів Сокола-Батька під проводом побр. М. Тріля, який передав соколам привіт від Старшини Сокола-Батька.

М. Т.

30-ліття чит. „Просвіти в Сороках б. Львова.

Підльвівське свідоме село Сороки святкувало в неділю 13. ц. м. 30-ліття своєї читальні „Просвіти". З тієї нагоди в новозбудованому Нар. Домі, який тепер вже викінчують, відбулося свято, що почалося панахидою за померших членів читальні, яку відправив о. Райтарівський, на жаль, не згадуючи ні словом про те, що це за панахида та з якої нагоди. Після панахиди в тій самій салі відбулася святочна академія, яку почали хори з Сорік і Підбірець гимном „Просвіти". З черги виголосив промову голова читальні І. Мороз, виказуючи важку працю в селі, нехіть до неї частини громадян та закликаючи всіх до освітньої праці. Дальшу частину академії виповнили: продукції обох хорів, з яких підбірецький співав дуже добре та подобався одностроями дівчат і своєю дисципліною та декламації дітей, що збирали оплески. Наприкінці академії забрав слово один з основників читальні, нині 50-літній господар Іван Лучишин, що пригадав ті часи, коли освітнє життя в Сороках щойно починалося, заохочував своїх співгромадян працювати над собою та споминув тих членів-основників, які вже не живуть. Їх память пошанували приявні поставою „на позір" та однохвилинною мовчанкою. Свято закінчив палкою промовою делегат Матері-Просвіти ред. А. Курдидик, після чого приявні відспівали нац. гимн. По академії відбулася забава для молоді.

Академія не виглядала так, як цього можнаб сподіватись по підльвівськім селі. До того Виділ читальні не притягнув до підготови свого свята інших установ, хочби „Лугу", що в цім селі дуже добрий. Що найбільш вражало, то те, що свято відбулося силами й заходами самих селян: на академії, крім делегата „Просвіти" зі Львова не було ніодного інтелігента, навіть о. Райтарівський, хоч як парох повинен був радуватись і бути в таку хвилину зі своєю паствою, відїхав зараз по панахиді й на академії не був. Це прикро, але сорочани повинні у свою чергу більш обєднатись біля своєї читальні, як це буває в інших, далеких від Львова селах.

(а-)

Італійський плян окупації Абісинії.

Раса Ґуґсу зроблять абісинським цісарем.

МАНДЖУКО У СХІДНІЙ АФРИЦІ.

ВІДЕНЬ, 14. 10. ПАТ. Віденські щоденники подають таку сензаційну вістку з Риму: Мусоліні обмірковує тепер плян **посадити на абісинськім престолі Гайле Селяссіє Ґуґса, нащадка цісарської родини, що три дні тому перейшов з цілою своєю армією до італійців. Ґуґсу окликалиб цісарем не-амгарської Абісинії.** В такий спосіб Італія виконувалаб контролю через протегованого собою цісаря над абісинською державою з виїмком чисто амгарської провінції Шоа.

Такий плян винесли **на виразну просьбу Раса Ґуґси,** що перейшов до італійців і домагався від ген. Де Бона, щоб він негайно винагородив його за ту прислугу цісарством. Рас Ґуґса хоче навіть у цій справі виїхати до Риму та особисто переговорювати з Мусоліні́ем. **Друге абісинське цісарство Раса Ґуґси стоялоб у такому відношенні до Італії як Манджурія до Японії.** Цісар Ґуґса сповняв би такі самі функції як цісар Манджуко Пуї.

В італійських політичних колах **приписують** тій справі дуже велике значіння. Рас Ґуґса, зять цісаря Гайле Селяссіє, **з особистих оглядів** дуже прислужився італійській справі. Італійська дипломатія використовуючи зраду Ґуґси здобула **такий успіх, якого наслідків покищо не можна передбачити.** Водночас виявилось, що Рас Ґуґса від довшого часу був у стислім звязку з італійцями та в останніх часах порозумівався з головною командою італійських військ при помочі спеціяльних сигналів.

ЖОРСТОКОСТИ АФРИКАНСЬКОЇ ВІЙНИ.

Воєнний кореспондент одної великої американської пресової агенції повідмляє з абісинського фронту:

Італійські дивізії під командою ген. Граціяні **форсовними маршами йдуть вперед здовж долини ріки Веббе Скібеллі** в напрямі першої оборонної лінії абісинців, що висунена на південь від головної абісинської операційної бази. **Величезні італійські бомбовози сіють з гори смерть і спустошення в південнім Оґадені,** тоді, коли зле озброєні абісинські відділи зі своїх крісів і кількох малокалібрових гармат раз по разу стріляють угору, щоб унешкідливити італійських нищителів.

Головно завзяті бої зводять за кожну криницю й джерело в терені позбавленім води. Коли італійська піхота рушить до наступу з ріжних криївок абісинці дають сальви. Тоді над абісинськими лініями зявляються **літаки, що скидають бомби і гризкі хемікалії.** Ті, що їм вдалось утекти з терену воєнних ділань, оповідають несамовиті подробиці про знищення, якого доконали італійці на здобутім терені. Говорять, що італійські ескадри взагалі не стверджують, чи мають перед собою ворожі позиції, але **скидають бомби і хемікалії на кожне стрічне село.** Безсумнівно, що метою цього є викликати панічні настрої серед населення. **Бомби вибухають і вбивають безборонні жінки, діти та десяткують цілі стада худоби.**

Один втікач сказав кореспондентові таке: **Італійці не нападають на нашу армію, але нищать наші доми і все, що маємо.** Наші вояки хочуть боротися з ворогом, але він є в повітрі й нашими крісами не можна його досягнути. **Італійці не є хоробрими вояками. Вони вбивають наші жінки, наші діти, наші мами.**

Всі абісинські вояки, що вертаються з перших боєвих ліній оповідають, що **італійці послугуються на фронті в Оґадені ґазами, хемікаліями й усіми новочасними боєвими засобами.**

ДО ГАРРАРУ ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ ТРУПИ ВСІХ АБІСИНЦІВ.

Місто Гаррар, мета слідуючого італійського наступу горячково підготовляється до оборони. Головнокомандуючий абісинських військ ген. Насібу заявив воєнним звітодавцям, що одинокий шлях до здобуття Гаррару вестиме **через трупи всіх абісинських вояків.**

Ґен. Ґраціяні машерує поспішно здовж долини Скібеллі, досягаючи вже перші абісинські позиції в околицях Гаррару. Над південною частиною Оґадену італійці далі організують бомбові напади, поширюючи переполох серед населення.

В Аддіс-Абебі викликала велику радість **вістка про знесення заборони довозу зброї до Абісинії.** Цісар Гайле Селяссіє бачить у тому великий успіх та є переконаний, що **протиіталійські санкції спричинять скоре закінчення італійсько-абісинської війни.**

Вечір поезії в Національнім Музею.

Вечір цей, улаштований 13-го ц. м. як одна з імпрез „Ретроспективної виставки українського мистецтва за останні 30 літ" у Національному Музею, у самому задумі був цікавою і похвальною спробою. Численна публика, що виповнила салю, була доказом, що і така програма має своїх радих слухачів.

Програма була обмежена розміром часу. Слухати декламацій не можна більш як дві години, навіть тоді, коли поезії ріжномастні і чуємо їх в уст ріжних артистів. Умістити в такі рямці поетів за повних 30 літ неможливо. Аранжери програми обмежились здебільша до галицьких письменників, залишаючи з наддніпрянських тільки Олеся, як єдину ланку з поетами „Молодої Музи". Після поетів „М. Музи" йшли представники наймолодшого покоління, теж тільки ті, що найбільше звязані із Львовом.

Щодо самого вибору поезії, то впорядчики свята старались мати головно нові твори авторів. Це додавало вечорові актуальности, але не характеризувало письменників їх найбільше питомими творами. Автори не завсіди вибирають самі те, що мають найціннішого і що найкраще їх характеризує. Ми особисто волілиб були почути Б. Лепкого з доби „Листки падуть", поезії Карманського з його збірки „Ой, люлі смутку", Пачовського „З розсипаних перел", Чарнецького із збірки „Смутні ідем" — із того часу, коли вони володіли на нашому Парнасі. Публика і так не знає нині цих поезій.

Декляматори теж не могли вибрати собі творів, що підходили би найкраще їх смакові та талантові; кожний мусів передавати те, що випало на його частину.

Вечір почався коротким вступним словом М. Рудницького. Після поезії Олеся в інтерпретації Кривіцької, П. Карманський читав свої поезії сам. Перша частина вечора не мала обличчя тої доби бурхливої колись „Молодої Музи", про яку знаємо тільки з оповідань.

На другу частину програми зложилися фрагменти з творів Стефаника, Гриневичевої та Самчука, що їх відчитали О. Луцький, Л. Кривіцька

та Л. Голіцинська. Можна було зі справжньою насолодою слухати ті рецитації: скупу на слова, але таку виразисту мову Стефаника в устах О. Луцького, коронковий стиль Гриневичевої в устах Л. Кривіцької та розмашисте оповідання Самчука в устах А. Голіцинської.

В третій частині почули ми гарний „триптих" Р. Купчинського трохи за тихий в рецитації І. Ґурґулівни та вірші Маланюка і Гординського в рецитації Л. Кривіцької. Молоді поети Кравців та Антонич самі читали свої твори.

Збаражчина витає Преосв. Будку.

Канонічна візитація парохії. — Посвячення новозбудованої церкви в Чорнім Лісі (парохії Збараж). — Посвячення Захоронки в Збаражі.

Дня 28. 9. ц. р. завитав до Збаража Преосв. Кир Никита на візитацію парохії. Вже на вступі до збаражського деканату село Черниxівці прибрало святочний вигляд. При гарно устроеній брамі привитали Достойного Гостя церковна процесія зі своїм парохом, представники громадянства та шкільна дітвора. По скінчених привітах кінна бандерія в козацьких строях проводила Преосвященного до Збаража, де на брамі міста чекали процесії церков з о. дек. Копистянським, громада жидівська, представники всіх урядів, шкільна дітвора та тисячі людей. По урочистому привитанні рушив похід на чолі з місцевою орхестрою до міста. В кожній з церков Преосв. відправляв молебен та промовляв до вірних. Коли похід переходив попри Український Дім, котрого владика є членом-основником, привитав його голова Українського Дому д-р Іван Кульчицький, передав синівський поклін нашому Князеві Церкви, Митрополитові Андреєві, з нагоди 70-ліття та зложив побажання Преосв. Кир Никиті з нагоди імянин.

Неділя рано — прегарний сонячний осінній день. Маси народу зі Збаража та околиці заповнили дорогу до Чорного Ліса, місцевости, куди мав прибути Преосвященний на посвячення нової мурованої церкви. На стрічу Преосвяченному виїхала кінна бандерія, яка впровадила його до села. Серед ліса на гарнім місці приготована церква до посвячення. По посвяченні церкви Преосвященний посвятив ще прекрасний кивот у народнім стилі різьблений проф. Федем Когутом, фундований Пелагією Кониш, парохіянкою Чорного Ліса. Велика радість була серед парохіян, бо побачили, що їх труд завершений, що храм їх готовий на Службу Богові. Слід замітити, що в Чорнім Лісі є всього 30 українських родин. По посвяченні храму була архиерейська Служба Божа. Річеву проповідь виголосив о. Павло Швидкий. Хоча був пізний час, бо 3. год. пополудні, нарід забув за дім, а поспішив до Тарасівки, віддаленої 4 км., де Преосвященний мав відвідати церкву, котра є в будові і вже майже на викінченні. По відправі молебня та науці кінна бандерія відпровадила владику до Збаража.

В понеділок рано 30. вересня велике торжество в Збаражі. По архиерейській Службі Божій, на якій була присутня вся шкільна молодь та велика маса вірних, рушив похід до новозбудованої гарної поверхової захоронки, котру по довгих зусиллях викінчено і ще цього року віддають її до вжитку Сестер Служебниць. Завдяки заходам місцевого завідателя о. Василя Боліновського, який не жалів труду і праці, щоб лиш зачату будівлю довести до кінця, будову закінчено при щедрій жертвенности кількох одиниць. А саме п. Параскевії Добротвір, жінки бл. п. Василя, яка жертвувала площу під будову захоронки, як також свій власний дім з городом записала на захоронку в Збаражі, Вс. о. Дамяна Поповича Ч. С. В. В., що прислав з Канади 1.300 дол. і його сестри Марії, що жертвувала на захоронку свою хату з городом на Залужі коло Збаража. Далі о. Дмитро Добротвор з Америки жертвував на захоронку 1.000 долярів і виплатив уже на ту ціль 335 дол. Бл. п. Павлина Величанська записала на захоронку свій дім, який продано за 7.000 золотих і за ці гроші куплено площу перед захоронкою, а решту зужито на будову дому. Жертв з повіту зібрано 1.400 зол. Всім жертводавцям належиться щира подяка, що своїми жертвами причинились до здвигнення такої важної установи.

По посвяченні захоронки Преосвященний відвідав народні школи та ґімназію, де молодь витала свого владику кантатою та цвітами.

По всіх торжествах народ вертався скріплений на дусі, а парохіяльні комітети сердечно дякували владиці, що до них загостив та покріпив Словом Божим.

Парохіянин.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ПРО ВИСЛІД ВИБОРІВ У КЛАЙПЕДІ.

КЛАЙПЕДА, 14. 10. ПАТ. У клайпедськім урядовім деннику головна виборча комісія оголосила нині звіт з виборів і подала прізвища членів клайпедського сойму. До сойму ввійде 24 послів з листи німецького обєднання і 5 послів литовців. З 1.962.061 важних голосів на німецьку листу впало 1.592.604 голоси, на шість литовських лист 369.457. На листу національної єдности голосувало 81.17 проц. виборців.

СТРАЙК ВУГЛЕКОПІВ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, 14. 10. ПАТ. Страйк вуглекопів у полудневій Валії поширюється. У Бленавос 1800 вуглекопів відмовилось зїхати до копальні. Кружляють поголоски, що всі валійські вуглекопи приступлять до страйку, щоб піддержати своїх товаришів.

МОРСЬКІ ЗБРОЄННЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН, 14. 10. ПАТ. Департамент маринарки оголосив програму розбудови фльоти на 1936 р. Згідно з програмою збудують лінійний корабель містоти 35.000 тон, 6 підводних човнів і 12 торпедовців. Крім того збільшать залогу маринарки на 6.500 людей. Одночасно департамент війни заповів будову 800 нових літаків і збільшення моторизації та механізації армії.

БЛЬОКАДА ЧЕРВОНОГО МОРЯ.

Зі Женеви повідомляють, що мін. Іден має вже опрацьований плян, який вважають першим етапом акції, яка має присилувати Італію припинити війну з Абисинією. Плян цей передбачує передовсім бльокаду проливу Баб ель Мандеб, що замикає від півдня Червоне Море. Так припинилиб транспорти харчів, що їх італійська армія в Еритреї дістає з Півд. Африки. Бльокаду Баб ель Мандеб Англія може перевести й тому, що цього проливу не торкається ніяка міжнародня умова.

У франції заведуть 3-літню військову службу.

Віденська преса дістала з Парижа тайну вістку, що французький ґенеральний штаб домагається введення 3-літньої військової служби. Теперішня ситуація є якраз така, що ґенеральний штаб може ручити за безпеку Франції на випадок нових складних взаємин між Парижем і Римом, тільки тоді, коли заведуть 3-літню військову службу. У тій справі французький кабінет відбуде важні наради.

З життя наших установ.

З УКРАЇНСЬКОЇ ПОРАДНІ ДЛЯ ВИБОРУ ЗВАННЯ.

Дня 30. вересня ц. р. відбулися Загальні Збори Української Порадні для вибору звання при Головній Управі Рідної Школи у Львові.

Біланс праці Української Порадні для вибору звання за діловий рік 1934-35 представляється так: Управа Порадні, у склад якої входили: д-р Олена Степанів Дашкевич — голова, інж. Степанія Чижович — заст. голови і голова секції фахового шкільництва, інж. Іван Лучишин — секретар і делеґат Українського Технічного Товариства, д-р Михайло Хомин — скарбник, м-р Олександер Тарнович — пресовий референт і бібліотекар, д-р Всеволод Метельський — голова психотехнічної секції, інж. Роман Білинський — голова економічно-статистичної секції, дир. Константина Малицька — делеґат Головної Управи Рідної Школи і як заступники членів Управи інж. Северин Пастернак та д-р Петро Біланюк, вела працю внутрішньо-орґанізаційну і зовнішньо-пропаґандивну.

Зовнішньо-пропаґандивна праця виявлялася головно у рефератах і публікаціях в українській пресі. Внутрішньо-організаційну працю ведено передовсім в поодиноких секціях.

Заходом Української Порадні для вибору звання уладжено в цім діловім році **23 прилюдних рефератів** на актуальні теми. Прелеґентами були: інж. Северин Пастернак, проф. Ярослав Кузьмів, інж. Роман Білинський, д-р Софія Парфанович, д-р Всеволод Метельський, інж. Іван Лучишин і Лідія Туркевич. Із публікацій слід замітити статті інж. Пастернака, інж. Лучишина, д-ра Метельського і д-ра Витановича.

Щодо внутрішньо-орґанізаційної діяльности, то:

1) Секція **психотехнічна** займалася дальшою будовою тестових норм над працездатністю абсольвентів вселюдних шкіл. У тій ціли психотехнік д-р Всеволод Метельський перевів понад 5.000 психотехнічних дослідів над учнями 5-ти, 6-ти та 7-ми кляс вселюдних шкіл Рідної Школи у Львові і на провінції. Висліди цих дослідів опрацьовано й уложено з них метричні скалі. Крім цього переведено пробні досліди у хлоп. фах. доп. школі Р. Ш. у Львові, в ґімназії Р. Ш. в Рогатині й анкету у вселюдних школах Р. Ш. в справі вибору звання. Побудовано електричний апарат до мірення скорости реакцій та придбано кілька нових тестів для абсольвентів вселюдних і середніх шкіл.

2) **Економічно-статистична секція** зладила спис фахів, головно ремісничих і торговельних та спис родів шкіл, які в першу чергу треба поручати молоді. Інж. Северин Пастернак зладив і передав до диспозиції Порадні низку ілюструючих діяграм: кількість студентів у поодиноких виділах високих шкіл у Польщі, кількість українських студентів у політехніках по рокам студій, дійсний час тривання студій у ріжних виділах високих шкіл і відсоток записаних, які кінчить студії у ріжних виділах високих шкіл.

3) Заходами секції **фахового шкільництва** доповнено в цьому році новий інформаційний матеріял про всі важніші школи в Польщі: нижчі, середні, типу ліцеального і високі школи, а саме: програми, проспекти науки та інформації про умовини принятя і шкільні оплати. Зібраним матеріялом користувалася Порадня, даючи інформації і поради для сторін. Крім цього секція займалась організацією **„Бюра посередництва місць науки"** для ремісничих термінаторів і торговельних практикантів. У тій цілі наладнала звязки з українськими торговельними та ремісничими фірмами. Вкінці секція фахового шкільництва вела у пресі пропаґанду фахових шкіл.

4) Секція **лікарська** вела досліди над фізичною придатністю тих інтересантів, що зголошувались до Порадні у справі вибору звання.

Порадня давала письменні й устні поради в ранішніх годинах кожного буденного дня. Для спеціяльних психотехнічних дослідів над сторонами призначила Порадня окремі години двічі в тижні пополудні. Переведено повні психотехнічні досліди над 198 петентами і 153 лікарських дослідів та подано кінцеві поради щодо вибору звання й відповідних фахових шкіл. — Крім того дано поради (без психотехнічних дослідів): устних 114 і письменних 156, разом 468.

Бюро посередництва місць науки розміщувало учасників у ремеслі і торговлі.

Обовязки психотехніка виконував д-р Всеволод Метельський, який згодом перейняв обовязки фахового дорадника й урядовця Порадні.

Дня 30 вересня ц. р. вибрано нову управу Порадні, в якої склад входять: інж. Роман Білинський — голова Порадні і голова економічно-статистичної секції, проф. Ярослав Кузьмів — заст. голови, д-р Всеволод Метельський — секретар, інж. Іван Лучишин — скарбник і делеґата Українського Технічного Товариства, інж. Северин Пастернак — пресовий референт, Володислав Ковальчук — голова психотехнічної секції і бібліотекар, д-р Володимир Щуровський — голова лікарської секції, дир. Денис Коренець — голова секції фахового шкільництва, дир. Константина Малицька — делеґат Головної Управи Р. Ш., д-р Петро Біланюк — заст. члена Управи.

Слід підмітити, що розвій і праця Порадні у дуже великій мірі залежить від кількости членів і правильного вирівнювання членських вкладок, які є головним джерелом приходів Порадні. Отже у власнім інтересі всі ті, що користають і думають користати з Порадні, повинні вперед стати її членами та прийти їй з матеріяльною допомогою.

НЕ БУДЕ СОЦІЯЛІСТИЧНО КОМУНІСТИЧНОГО ФРОНТУ ПРОТИ ФАШИСТІВСЬКОЇ ВІЙНИ.

МОСКВА, 14. 10. ПАТ. Агенція Тасс подає: Виконавчий комітет другого інтернаціоналу на засіданні у Брюсселі рішив відкинути пропозицію комінтерну, щоб зачати переговори у справі створення спільного фронту проти „фашистівської війни". Повідомлення другого інтернаціоналу вказує на те, що соціялістичні партії Англії, Голяндії, Швеції, Данії і Чехословаччини спротивились згаданим переговорам.

ПІВД. АФРИКА ВЖЕ ПРИСТОСОВУЄ САНКЦІЇ.

Із Капштаду повідомляють, що міністер фінансів Південноафриканської Унії Гавенга заявив, що тому що Ліга Націй ухвалила санкції, Унія припинить доставу мяса для італійської армії. Мали Італії доставити 50.00 тон мяса до 3 місяців. Заключеної умови не виконають.

ЯПОНСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО В АДДІС-АБЕБІ.

ТОКІО, ПАТ. Японський уряд поручив досьогочасному консулеві в Аддіс-Абебі поробити приготування для відкриття японського посольства з столиці Абісинії. Відкриють посольство в січні 1936 р. Радника посольства в Римі Накаяму, якого іменували шарже д' афер в Аддіс Абебі, з хвилиною відкриття там посольства покличуть на посла.

НОВИНКИ.

— **Футра, всілякого рода, найвибагливіші,** поручає Юліян Глушівський пл. Капітульна 3. I. п. Телефон 254-46. 10 41-?

— **Українське Бюро** купна продажі нерухомостей „Трансакція" перенесене з вул. Коперника на вул. **Миколая ч. 6** (гір вул. Длуґоша), має зараз на продаж нові і передвоєнні камяниці, доми, віллі, парцелі в ріжних цінах. 3-3

— **Кажуть,** що цього року вийшло з друку забагато календарів, але в кожній хаті потрібний є бодай один. Поручаємо наш великий ілюстрований інформаційний календар „Криниця" ц зол. 1.50. Продають книгарні і висилає Адміністрація „Діла". Порто 30 сот.

— **Союз Українок** і Секція суспільної опіки С. У. уладжує 19-го жовтня ц. р. в салі „Бесіди" танцювальний вечір з танцями. Чистий дохід призначено на покриття довгів при організуванню подорожі дітей емігрантів з центральної Польщі підчас літніх ферій. Вступ за добровільними датками. Початок в год. 9-тій.

— **Одинока** українська фабрика футер „Хром", Пр.-Торг. Спілка з о. п. у Львові, вул. Руська 20, тел. 271-83, поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всілякого рода футряні шкірки, як також приймає до крашення і перерібки уживані футра.

— **Храмове свято і 70-ліття уродин Митрополита у св. Юрі.** В понеділок 14 ц. м., в день Покрови Преосв. Богородиці, святкувала архикатедральна парохія св. Юра своє осіннє храмове свято, яке цього року злучено з ювилеєм Митрополита Андрея з приводу 70-ліття його уродин і 35-ліття митрополитування. Свято це розпочала парохія в неділю 13. ц. м. по вечірні, коли то всі парохіяльні установи (брацтва, сестрицтва, КАУМ, Будучність та інші) зложили Митрополитові побажання устами пароха, о. прал. Куницького. Зворушений тими виявами відданости та привязання до своєї особи, поблагословив Митрополит з балькону зібраних численно парохіян і вірних з підльвівських околиць, після чого хор під проводом п. Я. Яремовича відспівав „Многая літа". Катедра св. Юра була всю ніч з неділі на понеділок прегарно ілюмінована. — В свято Покрови почалася, згідно з оголошеною у нас програмою, архиєпископська Служба Божа в наміренні Ювилята в год. 10 рано. Правив Преосв. Будка у співслуженні оо. митратів: ректора д-ра Й. Сліпого й Ол. Базюка, оо. протоігуменів: Кл. Шептицького Ч.С.Т.С., Віталя Градюка ЧСВВ й Де Фоґа Ч.С.І. та крилошанина й пароха Успенської церкви о. Дамяна Лопатинського. Діяконували: о. д-р Костельник, о. Ґорчинський, о. Ганас та о. Слоневський. Співав сильний хор питомців під дир. пит. Якубяка. В часі Сл. Божої виголосив Митрополит піднеслу проповідь, що її вірні вислухали в найбільшою увагою. По скінченні богослуження в год. 1 Митрополит поблагословив зібраний народ з порога церкви, а хор відспівав многоліттєвія. — Людей на цьогорічному храмовому святі було значно менше, як минулими роками. Зате приємно нам ствердити, що всі вичислені в „Ділі" з 11 ц. м. українські установи й фірми виставили на подвірю свої експонати (вироби). Ч. багато вторгували, не знаємо.

ІТАЛІЙСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО ВИЇХАЛО З АДДІС-АБЕБИ.

ДЖІБУТІ, 14. 10. ПАТ. Приїхав туди персонал італійського посольства з Аддіс-Абеби. З Абісинії далі виїзджають масово европейці, індійці й араби.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— У Туреччині розвязали всі масонські льожі. Майно їх перейшло на державний скарб.

— До Женеви приїхав ком. Літвінов із вищим військовим старшиною та директором департаменту торговельних трактатів.

— Німецькі міродатні кола заперечують чутки, начеб Німеччина заключила з Італією тайну умову в справі достави воєнного матеріялу й вугля з Німеччини.

— **З Музею Н. Т. Ш.** З огляду на велике зацікавлення й велику фреквенцію продовжуємо виставу народніх тканин і вишивок до неділі, 20 жовтня включно. — **Управа.**

— **Артист Авраменко влаштовує студію у Ню Йорку.** На днях приїхав до Ню Йорку артист Василь Авраменко та почав працю над улаштуванням нової, великої студії. В літі п. Авраменко перебував у Пасайку, Н. Дж. та займався працею по українських громадах. Нова студія буде міститися на Бродвею, в околиці ню-йорського університету майже в цілому великому будинку. Сама студія має передовсім послужити для приготувань до першої звукової української фільми. Студія обійматиме не тільки по мистецьки удекоровану, прикрашену образами пензля артиста Мироша, простору салю, зі сценою та спеціяльною обстановкою, але також цілий ряд фільмових лябораторій та адміністративних кімнат. Фільму видить одна велика американська компанія. У салі студії будуть відбуватися також курси танків для українських дітей, і для чужинців, яких вчитимуть окремі інструктори. Американський менажер артиста Авраменка, поробив теж заходи щодо виступів балетної трупи українських танцюристів-козаків на водевільних сценах першорядних театрів у Ню Йорку.

— **Грабіжницьке вбивство коло Винник.** У неділю в год. 11-ій прохожі зустрінули у винницькім лісі, недалеко залізничого шляху тіло молодого робітника з підрізаним горлом. Поліція устійнила, що вбитим є 30-літній робітник Гринько Калаґурка з Добростан пов. Городок. Злогадуються, що вбивство мало грабунковий підклад. Поліція шукає за вбивниками.

— **Дотепний маляр.** На державну малярську виставу в Осльо прислав фінляндський мистець Ґрен свої образи; жюрі їх відкинуло кажучи, що вони дуже низького рівня. Тоді маляр узяв кілька італійських видівок і зробив з них краєвиди так, як уявляв собі пересічну мазанину, підписавши їх якимсь добрим прізвищем. Образи приняли на виставу і тепер мистецькі кола мають забаву.

— **Пропащі гроші.** 15 літ тому на англійському пароплаві, що стояв у пристані в Данціґу вкрали більшу суму грошей по 1000 зол. банкнотами, які були видруковані в Льондоні і привезені в Данціґ. Злодії щезли з міліонами, але всі банки знали числа вкрадених банкнотів; поліція злодіїв не зловила. Аж цими днями одна жінка пробувала розміняти в Данціґу один 1000-золотовий банкнот із серії вкрадених. Арештували якусь Любфаницьку, що мала в себе 37 банкнотів по 1000 зол.

— **Шлюб у королівському еспанському домі.** Син колишнього еспанського короля званий астурійським князем оженився в Римі з княжною бурбонською. На шлюбі було більш як 500 осіб еспанської шляхти. Шлюб давав архиєпископ з Фльоренції. Молода дістала від своїх батьків несесер, від братів і сестер бранзолету, від інших членів рідні: ковтки, перстень, віяльце, кавовий сервіс, туалетове дзеркало, посуду на чай, вази, брилянти тощо. На вечері було 100 гостей, самих із княжого роду, також італійські архикнязі.

— **Пошукують за абісинськими поштовими марками.** Італійсько-абісинська війна спопуляризувала теж поштові марки Абісинії, які пошукують тепер найбільше у цілому світі. Перші марки видала Абісинія в 1894 р. з портретом Менеліка Великого. Цей портрет намалював італійський мистець. Від цього часу Абісинія видала 370 емісій поштових марок. На теперішніх марках є портрет негуса та його дружини. Автором портрету негуса з його дружиною є вже англійський мистець.

— **Телеграма причиною розводу.** Америка не може нарікати, що має мало розводових процесів і що вони нецікаві. Ось один найновіший: 28-літня Єлисавета Форд подала в суд управу почт у Ню Йорку домагаючись 100.000 дол. відшкодування за те, що розвелась із своїм чоловіком. Одного дня не було її дома. З почти принесли телеграму на її адресу. Цю телеграму відобрав її чоловік і з неї довідався, що жінка йому невірна. У висліді розводового процесу жінка не дістала аліментів, бо чоловік доказав її вину. Вона втратила всі засоби прожитку через телеграму. Суд признав, що вина була тут — почти, бо доручила телеграму не до рук адресатки. Чоловік не може заступати жінки, коли йде про листи. Пані Форд признали 3000 дол. відшкодування і вся преса разом із правниками займається тепер дискусією на цю небуденну тему.

— **Ріжні вістки.** В Америці будують велитенський гидропляв „Мрія Ліндберга", що важитиме 28 тон, матиме 4 мотори і зможе без зупинки перелітати 6.000 км. — На марковій біржі значно зросла ціна на абісинські почтові марки; пояснюють це тим, що у звязку з війною в Етіопії можуть кожної хвилини перестати друкувати марки. — У мексиканському місті Тляноккуа підчас міських виборів 8 осіб убили 14 ранили. — У Москві помер у 80 р. життя славний орнітольоґ М. Мензбір, член Академії Наук. — Французькі вояки дістануть нові однострої; колір їх замість синього буде „хакі", замість комірця сторчаком буде виложений; колір шапки буде ріжний у ріжних родах зброї. — Пожежа знищила театр Альгамбри в Альжирі. — Дільниці Ленінграду сумежні з морем залиті наслідком надто великих вітрів. — До концентраційного табору заслали проф. нім. унів. у Бонн Барта, відомого теольоґа за те, що висловився неприхильно про релігійну політику гітлерівського уряду.

— **Пат і Патахон у звуковій фільмі.** Кіно „Тон" в пасажу Міколяша висвітлює віденську комедію, говорену в німецькій мові п. з. „Пат і Патахон як джезбендисти" (Вінер Люмпенкавалірє"). У комедії беруть теж участь Ганс Тіміґ і славна віденська субретка Ліці Гольцшу.

ДИВОГЛЯДИ.

ЦЕРКОВНЕ ОГОЛОШЕННЯ

На воротах церкви св. Якова в одній із дільниць Льондону появилось цими днями таке оголошення підписане парохом: „Парохіян, які кидають у церковну скарбонку ґудзики, просимо приносити з хати власні ґудзики, а не відрізувати ... подушок, призначених під коліна тих, що приходять молитись".

ЯЙЦЯ КРОКОДИЛІВ НА МИТНИЦІ.

Цими днями перевозив один літак із Пари (Бразилія) до Мільтона (Фльорида) незвичайний транспорт. Було там 12.000 яєць крокодилів, вигрітих на одній фармі біля Мільтона. На митниці прийшло до суперечки з урядовцями: чи треба за такі яйця платити так само мито як за курячі? Митні приписи не згадують нічого про крокодилів.

СЕРЦЕ У ВЕЗУВІЇ.

На вершку Везувія відбувся похорон. У деревяній скринці спустили в кратер серце одного самогубця з Неаполю. Він застрілився з нещасливого кохання і залишив заповіт: „Моє серце вже за життя жер огонь, нехай воно спалюється в ньому і після моєї смерти!" Приятелі виконали його заповіт дуже оригінально.

КОРОВА АКРОБАТКОЮ.

У Единбурґу відвідувачі цирку мають незвичайну атракцію. Показують там корову, що ходить по мотузі, що й танцює. Власник цієї молочної танцюристки навчив її акробатики так, що казав їй спершу ходити по вузькій дошці, на кінці якої лежала для неї пожива. Згодом дошку заступив мотузом. Коли корова почала танцювати — не знаємо.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ПІСНЯ ПІСЕНЬ, українською мовою звіршував **Богдан Кравців**. Львів, 1936. Накладом Ольги Микитки-Стефанишин. Обкладинка С. Гординського. Ініціяли й кінцівки із „Прикрас рукописів Галицької України" т. І.—ІІІ. виданих у збірках Національного Музею у Львові. Друковано 800 нумерованих примірників. Стор. 48, ф. вел. 8°.

Марійка Гірська: ВІВЧАР. Бойківське оповідання. Львів 1935. Накладом Видавничої Кооперативи „Мета". Ф. 16°, ст. 40.

о. І. Назарко ЧСВВ: МОЛОДЬ. Її сучасний стан у ріжних краях Европи. Відбитка з „Нової Зорі" Х. Львів 1935. Ч. 61 (859—64 (862). Львів 1935. Накладом Марійського Т-ва Молоді. Формат 16°, стор. 32.

ЖУРНАЛИ:

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, Львів, жовтень 1935. Ч. 10 (97). Зміст: А. Лотоцький: Століття одної книжки („Руское весілє" Й. Лозинського) — з нагоди місяця книжки (1 обр.). — В. Кубійович: Сучасний поділ українських земель у ССРР (1 мапа). — М. Бажалук: Мандрівки отахів. — В. Сімович: Олександер Потебня, з нагоди століття народин (1 портр. + 1 обр.). — О. Потебня: З перекладу „Одисеї". — Артим Василенко: Жінка у старовинних греків та римлян. — Память часу у бджіл. — Л. Бачинський: Пажерливість бедрика двокрапкового. — Є. Малик: Теплота тварин. — В. Ткачук: Весілля на Покутті. — В. Пачовський: Люіс де Камоенс (2 портр.). — Г. Бобяк: Дещо про молоко. — І. Костенко: Слобідська Україна й її університет — у стотрицятьліття університету в Харкові (1 обр. + 1 портр.). — А. Ластовецький: Найбільші мости світу (2 мапки + 4 обр.). — Від отхів — Дива хірургії. — В. С.: Просвітянські хори (4 обр.). — Я. Волошин: Дещо про „Галицьку Каліфорнію" (3 обр.). — Е. Кранг: Як висвітлюють кінофільми (5 обр.). — Ті, що від нас відійшли (Олекса Новаківський, з портр.). — Франц Коковський: Про судовий оклад (депозит). — Бібліографія. — Додаток: Павло Алепський: Подорож патріярха Макара.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Орган українського сокільства. Жовтень 1935. Ч. 10. Рік VIII. Зміст: І. Боберський: Дух і тіло. — Е. Череватий: Цілунки вересневого сонця (фейл.). — Хто першуном? — Організаційні справи. — З сокільського життя. — Руханковий додаток. — Вислід змагань: Сокіл-Батько — Плай. — Розривковий кутик.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, ілюстрований журнал української молоді. Львів, жовтень 1935. Р. III. Ч. 3.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 15. Х. год. 8·15 веч. Концерт Йосифа Шмідта.

Середа, 16. Х. год. 8. веч. Аб. 3. Премієра „Шіснацятилітка".

Четвер 17. Х. год. 8. веч. Аб. 3. „Шіснацятилітка".

Пятниця, 18. Х. год. 8. веч. Аб. 3. „Шіснацятилітка".

Субота, 19. Х. год. 8. веч. Аб. 3. „Шістацятилітка".

Неділя, 20. Х. год. 4.30 попол. Аб. 3. „Музика на вулиці"; год. 8. веч. Аб. 3. „Шіснацятилітка".

Понеділок 21. Х. год. 8. веч. Концерт Гофмана.

Вівторок, 22. Х. год. 8. веч. Аб. 4. Премієра „Фридрих Великий" (ювилей Людв. Сольського).

Театр Ріжнородностей.

Нечинний.

Цирк „Арена", вул. Городецька ч. 37.
Вівторок, 15. Х. дві вистави: год. 4.15 попол. і 8.15 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „Бунт молоді", „Мати, що вбила власну дитину".

АПОЛЬО: „Вацусь" (Димша).

АТЛЯНТИК: „Світанок, день і ніч Палестини".

ВАНДА: „Віва Вілля".

ГРАЖИНА: „Дівчата в одностроях".

КАСІНО: „Хрестоносні походи" (реж. Сесіля Міля).

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Фолі Бержер" (Моріс Шевальє").

МАРУСЕНЬКА: „Бар-Міцве", „Живи та смійся".

МІРАЖ: „Поворот Франкенштайна" (Борис Кардов").

МУЗА: „Я збігдень".

ПАКС: „Молодий ліс" і додатки.

ПАЛЯС: „Дві клясі".

ПАН. „Червоний султан" (Абдул Гамід) і додаток.

РАЙ: „Пісня козака" (Хозе Мохіка).

СВІТ: „Жінка в золотій клітці", „Дентист-чародій".

СОНЦЕ: „Жінка під контролею", „Мобілізація в Сонці".

СТИЛЕВЕ: „Катюша" і ревія „Ланцюг щастя".

ТОН: „Пат і Паташон як джезбендисти".

УТІХА: „Серпе індіянки" та ревія.

ХИМЕРА: „Малий полковник" (Шерлі Темпль).

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Закордонне радіо.

Вівторок, 15. жовтня 1935.

Відень (506,8) 12.60 Симф. концерт, 17.25 Солісти (Кастана сопр., Санта бас), 18.55 „Тангайзер" оп. Вагнера. **Брно** (325,4) 18.30 Форт.ресітадь, 19.55 Сумні й веселі пісоньки. **Кошиці** (259,1) 17.40 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 15.00 Квінтет. 18.20 Пісні нім. композиторів із Чехії, 19.10 Концерт військ. орх., 21.25 Сонати на скр. і форт. **Париж** (1648) 13.15 Легка муз., 21.45 Вечір пісеньнарів. **Білгород** (437,3) 12.00 Нар. мельодії, 16.30 Сп. ресіталь Іди Боянов. 20.00 Нар пісні. **Берлін** (356,7) 14.15 Осінні мельодії в вик. орх., 19.30 Молодечі пісні Вольфа, 20.10 „Ганс Сахс" оп. Льорцінга. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Музика. 19.30 Два фортепіяни. **Ляйпціг** (382,2) 22.30 Пісні (Віддi барит.), 23.00 Оперткові мельодії. **Мінхен** (405,4) 12.00 Вок.-муз. концерт. 16.10 Форт. соната ц-дур Брамса. **Будапешт** (549,5) 13.40 Форт. ресіталь, 18.55 Гітара, 21.25 Циг. музика. **Міляно** (221,2) 12.30 Попул. муз., 20.50 „Фіор де Неве" оп. Бляника. **Рим** (420,8) 13.30 Розр. концерт, 19.15 Легка музика, 22.00 Камер концерт.

Середа, 16. жовтня 1935.

Відень (506,4) 12.00, 13.10 Концерт, 20.05 Оперові постаті (сп., муз.), 22.10 Форт. й ор. твори. **Прага** (470,2) 19.25 Нар. пісні, 20.05 Концерт. **Париж** (1648) 13.15 Симф. музика, 21.00 „Вдова Грапен" оперетка Фльотова, 21.45 Театр Уяви: 1) „Ле Фурберієр де Скапен" Моліера, 2) „Ля Жоес фарс де Анкор" — із старофлямандського. **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні. **Берлін** (356,7) 14.15 Скандинавські мельодії, 18.00 Співаємо і граємо, 19.20 Німецькі пісні Бетовена й Шуберта (Гавшільд барит.), 20.45 Популярна музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Музика, спів, 16.00 Легка музика, 19.00 Нова форт. музика. **Кельн** (455,9) 15.15 Осінні пісні. **Мінхен** (405,4) 20.45 Концерт орх. **Будапешт** (549,5) 13.30 Циг. музика, 18.30 Концерт квінтету, 22.10 Концерт оп. орх. **Міляно** (221,2) 11.30 Тріо, 12.30 Концерт, 20.50 Вечір ораторій. **Рим** (420,8) 17.05 Легка музика, 22.30 Танк. музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 15. жовтня 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Байка для мол. дітей, 12.30 Концерт, 13.25 Хвилинка для жінок, 13.30 З ринку праці, 14.23 По дві пісоньки в гр. пл.. 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Легка музика, пісоньки, 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Музика з гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Що роблять із вадіа, 17.15 Безсмертні Шубертові мельодії — кам. орх., 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Техн. скринька 18.40 Сільва реруи. **18.40 Арії та пісні в вик. Софії Надраги: 1) Дж. Паісіельо: „Не кор пію нон мі сенте"**, 2) Марчельо „Іль міо бель фако, 3) Моцарт: Арія з оп. „Фігарове весілля", 4) Кудрик: „Сон", 5) Алчеський: „Літні ночі", 6) Кудрик: „Думка". 19.00 Примус чи обовязок, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Акт. гутірка, 20.00 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.10 Концерт орх., 20.30 Йосиф Шмідт із гр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 „Пригода в Гранд Готелі" оперетка П. Абрагама, 22.30 Онуфрій Копчинський праводавець польської мови, 22.45 Музика з гр. пл., 22.48 „Інститут щирости" оповідання Вільг. Раорта, 23.05 На добраніч — музика з гр. пл.

Середа, 16. жовтня 1935.

6.30 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник. 12.15 Анна Яблоновська сусп. діячка XVIII. в.. 12.30 Концерт камер. орх., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Популярна музика з гр. пл., 16.00 Малий Ібрагім із Альжиру, 16.20 Форт. твори Баха, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Дискусійні збори, 17.20 Сальон. квінтет, 17.50 Огляд закорд. гумору в ред. Брун Вінавера; 38.00 Концерт солістів (сп., муз.), 18.30 Трицятьпятьліття Вел. Театру, 18.45 Ліст: Прелюдії з гр. пл., 19.00 Враження з мандрівки по Еспанії, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Весела муз. авд., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21. Творчість Шопена, (пояснення, музика), 21.40 Із Норвідівських лірик, 21.55 Полові гормони — гутірка для лікарів, 22.05 Танкова музика. реферат, 23.05 Сальон музика з гр. плит.

БІРЖА.

Гроші.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.36—5·40 зол.

Нім. марка 1·50—1·58, фр. франки 34·90—35·05, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінги 26·00—26·15, австр. шілінги 99·50—101, чеські корони 20·75—21·25, рум. леї 29·00—30·50, ліри 36·00—39·00.

Золото: Доляри 9.09, Франки фр 34·40—34·80, Дукати 83·00—83·50, Корони 36·20—37·00, Рублі 4·75 — 4·90. 1 гр. зол. 5·924.

Премівки.

Долярівки 50·50 — 52·00, Інвестиційна 106·00—108·00, Будівельна 40·50—42·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 14-го жовтня п. р. кооператив платив за:

	льоко Львів
1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·80 „
1 л. молока	0·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	3·80 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло, молоко і сметану вдержана, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 14. Х. п. р. платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахорізні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 90 дкг.	за 1 кг.	0·85 зол
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·90 „
Качки	„	0·75 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФУТРА виконує дешево й солідно Евген Говикович, Львів, вул. Домініканська ч. 4. 123 44-90

Кімнати на бюра від 1. листопада до винайму при вул. Крашевського ч. 23.

Вуголь, дрова у Калитяка, Байки 14, телеф. 38-24. 214 17-30

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35	
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60	
„ на першій сторінці .	„ 0·80	
Дрібні оголошення від слова:		
матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15	
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10	
шукаючі праці	„ 0·07	
слова товстим друком подвійно.		
Остання сторінка 1/1	зол. 480·—	
„ „ 1/2	„ 250·—	
„ „ 1/4	„ 130·—	
„ „ 1/8	„ 70·—	

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10